

Öppet brev till riksdagsföreträdare inför valet

Hur talar vi om varandra?

Sverige går mot ett riksdagsval. Redan nu ser vi hur samhällsdebatten hårdnar, hur grupper ställs mot varandra och hur ord används för att skapa avstånd snarare än förståelse. Begrepp som islamofobi, antisemitism och religionskritik används ibland slarvigt eller strategiskt, eller avfärdas på ett sätt som osynliggör verklig utsatthet och verkligt hat. Religiösa uttryck framställs allt oftare som ett samhällsproblem.

Som företrädare för olika religiösa traditioner i Sverige vill vi uttrycka vår djupa oro över denna utveckling. Vi tar avstånd från all form av extremism, oavsett ideologisk eller religiös grund. Vi står enade mot all form av hat, inklusive islamofobi, antisemitism, antikristenhet och annan religionsfientlighet. Vi arbetar för ett samhälle där människor möts som medmänniskor och har samma rättigheter och möjligheter att bidra till samhällsbygget.

Vi tror också på dialogens kraft – inte som en naiv lösning, utan som en nödvändig väg för att bevara tilliten och den nödvändiga sammanhållningen i vårt land.

Ord spelar roll – och de får konsekvenser

När politiska handlingsplaner eller offentliga uttalanden använder generaliserande språk om muslimer, judar eller andra minoriteter, skapas ett klimat där hat normaliseras och där människor börjar se varandra som hot.

Vi ser hur hatbrott mot religiösa grupper ökar, hur församlingar utsätts för hot och hur misstänksamhet sprids i vardagen. Retorik som tidigare hörde hemma i ytterkantmiljöer har i dag blivit en del av mainstreamdebatten. Det är en utveckling som försvagar tilliten i hela samhället.

Det är ingen abstrakt risk, utan en pågående verklighet.

När en grupp attackeras, försvagas skyddet för alla

Historien lär oss att angrepp på en minoritet aldrig stannar vid den gruppen. När muslimer utsätts för islamofobiska angrepp, när judar utsätts för antisemitism, när kristna eller andra trosutövare misstänkliggörs — då försvagas skyddet för alla.

Det är därför religiösa företrädare i Sverige gång på gång har markerat mot hat riktat mot andra grupper än den egna. Vi ser inte solidaritet över religionsgränserna som en gest. Det är en nödvändighet.

När politiken pekar ut grupper – då förlorar samhället

När politiska dokument eller offentliga uttalanden antyder att religion i sig är ett hot, eller att hela grupper bär ansvar för extremism, då bidrar det till ett samhällsklimat där människor känner sig mindre trygga och mindre välkomna.

Det är särskilt allvarligt i ett valår, när retoriken riskerar att skruvas upp ytterligare.

Vi uppmanar därför politiker och opinionsbildare att använda sitt språk med ansvar, särskilt i tider av valrörelse och ökad polarisering. Det Sverige vi bygger tillsammans behöver rymma oss alla.

Vi står redo att bidra med kunskap, erfarenhet och dialogkompetens för att stärka sammanhållningen i Sverige.

Avslutande ord

Sverige behöver mer sammanhållning, tillit och gemensamt samhällsbyggande där människor bemöts med respekt, får växa i ansvarstagande och meningsfullhet. Sverige behöver modiga röster som bygger broar.

Vi vill vara sådana röster – och vi uppmanar alla som verkar i det offentliga rummet att göra detsamma.

Styrelsen för Sveriges interreligiösa råd.

Hüseyin Ayata, ordförande, representant för Islamiska samarbetsrådet.

Sofia Camnerin, vice ordförande, representant för Sveriges kristna råd

Ute Steyer, rabbin och representant för Judiska centralrådet

Nevin Kamilagaoglu, representant för Alevitiska riksförbundet

Rebeccka Stucker, representant för Judiska centralrådet

Maha Al Haddad, representant för Islamiska samarbetsrådet

Rohana Udin, representant för Forn Sed

Gabriel Bar-Sawme, representant för Syriskortodoxa kyrkan